

Veiligheidsregio IJsselland
Postbus 1453
8001 BL Zwolle

Datum: 14 december 2022, Zwolle
Informant: Henrica de Vries; communicatieadviseur ROT
Nummer: 06 13862062
Onderwerp: Raadsbrief bestuurlijk afstemmingsoverleg 7 december 2022

Geachte leden van de Raad,

In het bestuurlijk afstemmingsoverleg (BAO) van de elf gemeenten in de veiligheidsregio IJsselland is op 7 december opnieuw gesproken over de voortgang van de opvang van asielzoekers, Oekraïners en de huisvesting van statushouders in de regio en de actualiteiten op deze thema's.

Opvang Oekraïners

Landelijk gezien is de netto instroom van Oekraïners al enige tijd gemiddeld 700 per week. Dat zijn er 3.000 per maand. De verwachting is dat de 75.000 plaatsen in de Gemeentelijke Opvangplekken voor Oekraïners (GOO), waarvoor al eerder een inspanningsverplichting is afgesproken, per 1 maart 2023 ook echt nodig zullen zijn. Per 1 juli wordt verwacht dat er 90.000 plekken nodig zijn. Bestuurlijke besluitvorming over de verdeling van de extra benodigde plekken verwachten we nog voor de kerst.

In het BAO is ook stilgestaan bij het aantal Oekraïners dat nog altijd particulier wordt opgevangen, bij mensen thuis (POO). Deze aantallen tellen formeel weliswaar niet mee met de opgave vanuit het Rijk maar drukken wel op de samenleving en de lokale voorzieningen. De 11 gemeenten in regio IJsselland vangen met elkaar particulier ruim 800 Oekraïners op.

Asielketen

Crisisnoodopvang

Op dit moment zijn in acht gemeenten locaties voor crisisnoodopvang (CNO) operationeel, met in totaal 691 plekken. Daarmee voldoen we aan de opdracht en inspanningsverlichting. Regionaal en landelijk zitten CNO-locaties vol.

Als het gaat om de crisisnoodopvang van asielzoekers moet elke veiligheidsregio een transitieplan indienen. Hieraan wordt ook door veiligheidsregio IJsselland op dit moment hard gewerkt; het streven is het plan nog voor de jaarwisseling in te dienen bij de provincie. Het transitieplan gaat over de overdracht in 2023 van de verantwoordelijkheid voor

crisisnoodopvang van de gemeenten en de veiligheidsregio's naar het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). Vanaf het begin was het streven immers om crisisnoodopvang als oplossing voor de vastgelopen asielopvang voor de kortst mogelijke termijn in te zetten. Dit vanwege de suboptimale omstandigheden waaronder onderdak wordt geboden en de buitengewone inspanning die van veiligheidsregio's en gemeenten wordt gevraagd. Zoals het er nu uit ziet gaan we in IJsselland vooralsnog géén CNO locaties over dragen aan het COA.

Flexibilisering van de asielketen en Spreidingswet

Al vanaf 2020 liggen er plannen om landelijk tot een structureel 'stabiel en flexibel' opvanglandschap te komen voor asielzoekers. Basis daarvoor is de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen. In IJsselland hebben we op dit moment voldoende opvangplekken voor asielzoekers als we alle structurele en tijdelijke plekken bij elkaar op tellen. Om onze bijdrage te leveren aan een structureel 'stabiel en flexibel' opvanglandschap moeten we 2023 benutten om ook voor IJsselland tot een structureel plaatje te komen. Dat hoeft niet op stel en sprong in het eerste kwartaal van 2023, maar 2023 moeten we wel benutten voor zorgvuldige planvorming en besluitvorming voor de langere termijn. De implementatie van de definitieve Spreidingswet maakt daar onderdeel van uit.

Alleenstaande minderjarige vreemdelingen

Onderdeel van de huisvestingsopgave zijn ook de opvangplekken voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's). De Landelijke Regietafel Migratie & Integratie heeft de capaciteitsopgave die het COA op 3 november heeft bepaald, vertaald naar de opgave per provincie en nieuw is ook dat ook voor de opvang voor alleenreizende jongeren (amv) nu een provinciale verdeling is gemaakt. Welke cijfers gelden voor regio IJsselland wordt op dit moment nog uitgezocht.

Huisvesting statushouders

Er zitten nog altijd veel statushouders (erkende vluchtelingen met een verblijfsvergunning; ook wel vergunninghouders genoemd) in de asielopvang in afwachting van een woning. We werken binnen de veiligheidsregio hard aan de uitstroom van statushouders naar reguliere woningen. Daarbij hebben we als regio de reguliere taakstelling voor 2022 gehaald, inclusief de achterstand uit het eerste half jaar (totaal 514 statushouders). We werken nog hard aan het verzoek van het COA om alvast vooruit te lopen op de taakstelling voor de eerste helft van 2023 (649 statushouders). We merken dat we tegen grenzen gaan aanlopen qua begeleiding, onderwijs en zorg. Bovendien is de woningnood onverminderd hoog; dat raakt ook andere doelgroepen.

Conclusie

De opgave blijft voorlopig onverminderd groot, zowel voor de asielketen als voor de opvang van Oekraïners. In het BAO wordt stilgestaan bij het dilemma van de communicerende vaten: betekent meer doen voor de ene groep vluchtelingen minder doen voor de andere groep? Ook al zien we allemaal de noodzaak van opvang; er zijn, naast het tekort aan woningen, grenzen aan wat de lokale samenleving en voorzieningen aan kunnen. Dit is een stevig dilemma. Tegelijkertijd mogen we trots zijn op wat we samen als veiligheidsregio en gemeenten met de samenleving voor elkaar hebben gekregen.

Raadsinformatienota

Op het gebied van opvang van Oekraïners, opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders is veel in beweging en staan er in 2023 ook nog veel vraagstukken op de rol. De echte crisis lijkt vooralsnog bezworen, maar tegelijkertijd is de situatie nog zeker niet stabiel. Begin 2023 zullen we de gemeenteraden daar graag nader over informeren via een raadsinformatie-nota.

Tenslotte

Zowel in de Oekraïneopvang als in de opvang in de asielketen is regionaal en landelijk sprake van bezettingsgraden van 96 a 97 procent. Daar zit dus niet of nauwelijks ruimte om onverwacht extra instroom nog op te kunnen vangen. Daardoor is helaas niet uit te sluiten dat bij onverwachte gebeurtenissen rond de feestdagen toch weer 'echte' crisisnoodopvang (sporthallen) nodig zal blijken.

Met vriendelijke groet,

Ron König

Plv. voorzitter Veiligheidsregio IJsselland

